

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Világpolitikai jelentőségű a sinaiai kisanthant érte- kezlet négy pontja

Páris, április 28. A Havas hosszabb közleményt adott ki a május 4-én kezdődő sinaiai kisanthant-értekezletről. A francia távirati iroda közleménye megállapítja, hogy Németország és Ausztria egyesülése óta ez az első kisanthant értekezlet. A tanácskozás napirendjén a következő kérdések szerepelnek: 1. A kisanthant viszonya Olaszországhoz. 2. Németország nyomása Csehszlovákiára. 3. A Duna-folyam kérdése, miután Ausztria kivált a Duna-bizottságból. 4. A kisanthant államok és Magyarország közeledése. Ez utóbbi ponttal kapcsolatban a Havas megállapítja, hogy a közeledés Ausztria bekebelezése óta, sürgőssé vált, de a nehézségek is megnövekedtek. Németország Csehszlovákiára gyakorolt nyomása a másik két kisanthant államot is érinti, mert ezek területén is élnek németek, noha mindegyik kisanthant állam szíves és barátságos viszonyt akar fenntartani Németországgal.

Daladier és Bonnet Londonban megkezdték tanácsko- zásaikat az angol államférfiakkal

London, április 28. Daladier francia miniszterelnök és Bonnet francia külügyminiszter szerdán délután 4 órakor érkeztek meg repülőgépen az angol fővárosba, hogy az angol politikussal megbeszéléseket folytassanak, az időszerű kérdésekről. Az európai közvélemény figyelemmel most ezek felé a tárgyalások felé fordul s a nyugati sajtó egybehangzó véleménye szerint a megbeszéléseknek nagy fontossága lesz a közép-európai gazdasági és politikai helyzet alakulása szempontjából.

Bonnet francia külügyminiszter kedden kihallgatáson fogadta Ossutzky párisi csehszlovák követet. Ossutzky átnyújtotta a prágai kormány emlékiratát, amely felsorolja a csehszlovákiai német kisebbségek érdekében tett kormányintézkedéseket s hangoztatja, hogy Henlein követeléseit Prágában elfogadhatatlannak tartják, mivel veszélyeztetik Csehszlovákia épségét és függetlenségét.

Hasonló emlékiratot juttatott el a cseh kormány az angol kormányhoz is. Az emlékirat közli, hogy a cseh kormány meddig hajlandó elmenni a kisebbségeknek nyújtandó engedmények terén.

Az angol és francia államférfiak tanácskozása csütörtök délelőtti kezdődött meg.

Henderson Arthur angol munkáspárti képviselő, aki egy hetet Párisban töltött, Prágában tárgyalta Kunt és Knochol szudétanémet képviselőkkel. Henderson holnap ta-

lálkozik Karlsbadban Henlein-nel.

Angol-francia katonai együttműködés

London, ápr. 27. Chamberlain angol miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy Daladier és Bon-

net rövidebb, de rendkívül fontos megbeszélésre Londonba érkeznek, ahol ünnepélyesen fogadják őket. Ugyanakkor közölte a képviselőházzal, hogy a tárgyalásokról hivatalos jelentést fognak kiadni.

Londoni jelentés szerint Anglia, de az egész európai közvélemény is nagy érdeklődéssel tekint Daladier és Bonnet londoni tárgyalásai elé, mert általános az a vélemény, hogy a most már rövid időközön belüli, második francia államférfiui látogatás jelentőségét tekintve, — messze felülmúl minden hasonló eddigi megbeszélést. Beavattottak szerint ugyanis nincs kevesebbről szó, mint a teljes brit-francia katonai együttműködés megteremtéséről, egyetemes szárazföldi, légi és tengeri akciók lehetővé tételéről, vagyis az angol és francia haderők egy parancsnokság alá való helyezéséről.

A spanyol kérdés az angol munkásszervezetek előtt

London, április 28. Az angol munkáspárt végrehajtó bizottsága és a munkásszervezetek értekezlete közelebbről tárgyalást tart és ezen a spanyolországi helyzetet vitatják meg.

A feloszlatott „vasgárda” összes vezetőit kényszer-lakhelyre utalták

Z. Codreanu lengyel és magyar származása

București, április 28. Armand Calinescu belügyminiszter az államvédelmi törvény 39. szakasza alapján Dragomirna és Miercurea Ciuc helyiségeket jelölte ki egy-egy évi kényszerszállás helyül, a feloszlatott vasgárda összes vezetői részére. Ezen a kényszerszállás helyen lesznek kénytelenek lakni egy éven keresztül többek között: id. Ioan Zelea Codreanu, Virgil Ionescu, Banica Dobre, Radu Budișteanu, Radu Meitan, Alexandru Cantacuzino, Mihai Policrinade, Traian Cotiga, Ioan Nicolae, Ilie Ionescu, Nic. Totu, Dragos Protopopescu, Victor Badulescu és még sokan

mások a régi vezetők közül.

București, április 28. A fővárosi lapok egynehány kivételével szenzációs leleplezést közölnek Codreanu, — a feloszlatott „Mindent a hazáért” párt vezéréről és kapitányáról. A lapok megállapítják, hogy Zelea Codreanu igazi neve Zelenszki, születésének eredetéhez kétségek férnek, azt azonban kétségen kívül meg lehet állapítani, hogy származása nem román, hanem lengyel, sőt magyar.

Apai nagyapja Zelenszki Simon (lengyel), apai nagyanyja Agábia Andek magyar származású magyarországi, anyai nagyapja Carol Bauer, az any-

ját Elisa Bauernek hívták és német volt.

Az idősebb Zelea Codreanut akkor még Zelenszkynek hívták és annak idején kérte a hatóságokat a névváltozás engedélyezésére. Vele egyidőben kérte ezt a névváltozást az apai nagyanyjának, Agábia Andeknek a fia, Andek Lőrinc is.

Időjárás

A nyugati depressziót erőteljes keletről jövő meleg légáramlat közömbösíti. Gyors felmelegedés sok futó esővel várható.

A nagy ajándék-akciónk 36. számú szelvénye

Ajándék-akciónk
szelvénye

36

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folyóiratilagosan megjelölt számokat összegyűjti, résztvesz az „ajándék-akción”

1938. március - április

Inspekcións gyógyszerárak:

Péntek, április 29.

Arany Sas, Piața Unirii 6. Tel. 2574
Oroszlán, Piața M. Viteazului 14. Tel. 2335
Orangyal, Str. Alexandriei 42. Tel. 2294
Szent István, Str. Brătianu 60.
Korona, Bul. Reg. Ferdinand 6. Tel. 1376

Színház

Április 29-én, pénteken délután 5 órakor: 3:1 a szerelem javára. (Olcsó helyárak)

Este 9 órakor: JULIA.

Szombat d. u. 3-kor: 3:1 a szerelem javára. olcsó helyárakkal.

Április 30-án, szombat délután 5 órakor: JULIA (rendes helyárakkal).

Este: Román előadás.

Vasárnap d. u. 3-kor a színházban: Julia rendes helyárakkal.

Vasárnap d. u. 6-kor a Kath körben Szibill 32, 24 17 leies helyárakkal.

Vasárnap este 9-kor a Kath. Körben Marica grófnő 32, 24 és 17 leies helyárakkal.

Hétfőn délután 5 órakor: Egyetlen éjszakára. Olcsó helyárakkal.

Hétfő este 9 órakor Julia.

JULIA. Az utolsó tíz év legnagyobb slágere. Harmath Imre, Földes Imre szövegére Ábrahám Pál írta a zenét. Az operett Gróf László rendezésében, — akinek a darab rendezése egyik csúcsteljesítménye, — az operett együttes legkiválóbbjaival, Schreiber Alajos vezényletével kerül színre olyan kiállításban, amelyre példa az oradeai színpadon még nem volt. A Julia igazi sláger operett, amire a közönség vágyik. A Julia minden egyes mozzanata szenzáció, derű, humor, jókedv, bűbajos fülbemászó muzsika.

Előadások a Katholikus Körben. Vasárnap délután 6 és este 9 órakor a színházban román előadás van. Ebből az alkalomból játszik a Thalia együttese a Katholikus Körben, egységesen olcsó, 32, 24, és 17 leies helyárakkal. A műsoron délután 6 órakor Jakoby Viktor örökbecsű operettje, a Sybill kerül színre, míg este 9 órakor szintén 32, 24 és 17 leies helyárakkal Kálmán Imre nagy operettje, a Maricza Grófnő.

Svájc kilép a Népszövetségből

Párisból jelentik: A „Matin” című lap értesülése szerint Svájc közölte Angliával és Franciaországgal, hogy Svájc kénytelen lesz kilépni a Népszövetségből, ha a két nagyhatalom nem hajlandó jót állást vállalni Svájc függetlenségéért. A népszövetségi alapszabályok megváltoztatási szakasza, valamint az a tény, hogy Svájc olyan két nagyhatalom közvetlen szomszédságába került, amelyek már nem tagjai a Népszövetségnek, fenyegetik Svájc semlegességét. Miután Chamberlain kijelentette, hogy Anglia újabb szárazföldi kötelezettséget vállalni nem hajlandó, számolni lehet azzal, hogy Svájc beváltja a fenyegetését — írja a „Matin”. Ebben az esetben a Népszövetség is elköltözik Genéből és új székhelye valószínűleg Hágában lesz.

MÁJUS 4-IG LEHET BEADNI az állampolgársági iratokat Oradeán

Oradeán tudvalevőleg április 13-án járt le az állampolgársági revízió okiratainak benyújtási határideje, tehát a törvény által engedélyezett 20 napos haladék — azok részére, akik azt idejében megkérvezték — május 4-én jár le, mert a 20 nap alatt 20 szombatnap értendő. Igyekezzenek

tehát minden érdekelt május 4-ig benyújtani igazoló iratát.

Dr. Nestor József vezető-ügyész dr. Jeremia Nicolae ügyészt bízta meg az állampolgársági revízióval kapcsolatos ügyességi intézkedések végrehajtásával. A járásbíró-ságtól beérkező állampolgárság-igazoló döntések ellen dr.

Jeremia ügyész készíti el az ügyességi esetleges felelősségeit. Dr. Jeremia ügyész kijelentette munkatársunk előtt, hogy az ügyességi hivatalból egyetlen állampolgársági ügyben sem vezette be a revíziós eljárást és ezidőig sem is foglalkoznak ilyen eljárások bevezetésének kérdésével.

— **PETRESCU COMNEN** külügyminiszter újból tanácskoztott Bárdossy magyar követtel. Bucurestiből jelentik: Petrescu Comnen külügyminiszter szerdán kihallgatáson fogadta Thierry francia és Bárdossy magyar követet. Csütörtök délelőtt a külügyminiszter Ugo Sola olasz, Sir Reginald Hoare angol követtel, a török követtel, valamint a csehszlovákiai ügyvivővel tanácskozott.

— **Rózsátöveket loptak dr. Jeremia ügyész kertjéből.** Az elmúlt éjjel ismeretlen egyének átvették magukat dr. Jeremia ügyész kertészen és az ügyész kertjéből 6 nagyon értékes rózsátöveget elloptak. Az ismeretlen egyének ezután eltűntek. Jeremia ügyész feljelentést tett a rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást a rózsátövegek kézrekerítésére.

— **Feljelentette testvérét lopásért egy helybeli asszony.** Tegnap délelőtt egy haieui legényt kísért be a rendőrség az ügyességre, akit Ardelean Ionnak hívnak és akit saját érettségére, Ardelean Katalin jelentett fel lopásért. A feljelentés szerint Ardelean Katalin a városba ment bevásárolni és ez alatt az idő alatt ismeretlen tettes lopódzott lakásába és elvitte megtakarított pénzét, 10 ezer leit. Előadta, hogy valószínűleg testvére, Ardelean Ion lesz a tettes. — A rendőrség megkeresésére a haieui csendőrszolgálat előállította a legényt, aki felháborodva utasította vissza a vádat, kijelentette, hogy a kérdéses napon ki sem mozdult Haieui községből. Előadta, hogy testvérevel haragban van és valószínűleg emiatt történt a feljelentés. Az ügyesség az adatok alapján elrendelte a legényt azonnali szabadon bocsátását és megszüntette az eljárást.

Megrugta a ló az urvindi bírót. Nagy Mihály Urvind község községi bíróját súlyos sérülésekkel szállították be az oradeai kórházba. Nagy lóháton ment ki a földjére, ut közben azonban a ló megbokrosodott és levetette gazdáját. A bíró olyan szerencsétlenül esett le, hogy a ló fejbe rugta és koponyáját a palkó összezúrosolta. A bíró sérülése éleveszélyes.

— **Ügyelni a diákokra.** A nemzetnevelésügyi minisztérium újabb utasításokat küldött a középiskolai felügyelőhatóságokhoz és ebben felhívja a figyelmet arra, hogy szigorúan felül kell vizsgálni, hogy a középiskolások ne legyenek tagjai semmiféle tiltott egyesületnek.

Az új fegyvertartási és fegyverviselési engedélyek kibocsátása. Az ostromállapot bevezetéséről szóló dekrétum, valamint a belügyminiszteri körrendelet alapján a prefektúra a következőket hozza köztudomásra: Minden fegyvertartási és viselési engedély érvényét veszti. Egyedüli kivételt a márciusban felülvizsgált és jóváhagyott vadászfegyver engedélyek képeznek, amelyeket később váltanak be. Az, aki az eddigi engedélyét továbbra is igényli, köteles a prefektúrához beadni egy kérvényt, kérve a becserélését régi engedélyének, megemlítve a kérdéses fegyver számát, márkáját és milyenségét. Az új engedély alapján az illetékes hatóságok kibocsátják a letett fegyvereket. A kérvények benyújtási ideje 1938 május 15. Mindazok, akiknél fegyver van és nem jelentik be, törvényes büntetésben részesülnek. Az új fegyvertartási engedélyeket is itt kell kérni. A rejtett fegyverek (botfegyver, stb.) tilosak.

Öngyilkossági kísérlet. Tegnap délelőtt Ciorogariu ucca 35 szám alatti lakásán aszpírrinnel és kodeinnel öngyilkosságot kísérelt meg Sonák Sándor 30 éves cukrászsegéd. A fiatalembert beszállították a kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak. Sonák állapota javul. Az öngyilkosság okára vonatkozóan megtagad minden felvilágosítást.

Oradea anyakönyve

SZÜLETÉSEK:

Vasilache Constanța, Engler Tamás, Weisz Susane, Juhász Annamária, Mudura Gherghie, Debău Ariane, Krausz Maria, Erőss Gyula, Dobai Julianna, Kállai Sándor.

HAZASSÁG:

Gombos Coriolan könyvelő és Grósz Julianna, Tolnacu Tiberiu magántisztviselő és Bíró Edit, Máté Ferenc földműves és Bodogan Julia, Stan Iosif földműves és Hamza Lucretia, Bakó Imre munkás és Dányi Zsófia, Juhász János szabó és Luczek Etelka, Berindei Stefan állami tisztviselő és Kalenda Boriska, Gui Avram cipész és Murguly Ilona, Ghidau Ioan kovács és Bernad Erzsébet. Erdős János mérnök és Gara Margit.

HALALOZÁSOK:

Dr. Alliquander Kálmán 54 év, Csider Lajos 73 év, özvegy Faur Ferencné 79 év, özvegy Menyhértné 78 év, Weinberger Margit 23 év, Sarkadi József 58 év, Drotteff Ida 54 év, Nagy István 38 év, Láng József 70 év, Grosz Albert 66 év, Csikai Lajosné 65 év, Nagy Mártonné 74 év, Nógrádi Jánosné 50 év, özvegy Jónás Lajosné 81 év.

A FERFIAS ERKOLCSOK

Hitelezési csalásért elítelték a nőből férfit operált lumpot

Erdekes per a debreceni törvényszék előtt

Férfias erkölcs az, hogy az ember lumpol iszik, három nap és három éjjel s a züllésnek semmi nemű következménye nincsen. Férfias erkölcs az, hogy az ember kilengjen a családi élet rendes nyugtot és enyhet nyújtó szelíd tűzhelye mellől és a veszedelmes kalandnak semmi következménye ne legyen. Férfias erkölcs az, hogy az ember erőszakosan szerezzon meg magának dolgokat, amik nem illetik meg vagy, amihez rendes úton nem tud hozzáférni, de meri férfi a talpán mégis kiereszkedni magának más előnyének rovására is. Tettét tisztelt és becsület övezi, mert hiszen férfiasan viselkedett. Férfias erkölcs az, hogy sokat egyék és tulhizzon, mert hiszen férfinek csak nem fog fogyókúrát tartani. Igazi férfi az, aki nem borotválkozik mindennap, mert hiszen az asszonyok dolga, hogy külsejével törődjenek. A rendetlen köröm és a piszkos gallér szintén a férfias tulajdonságok közé tartozik. A lustaság is férfias tulajdonság, ha eléggé nagy szájjal bírja valaki ellensúlyozni.

Csak úgy egy szuszra egy csomo férfias tulajdonságot soroltunk fel, amit, ha közelebbről megsejtelünk inkább ijeszten feleltetnek, tökéletesen önzőnek, megdöbbenően durvának találhatunk. De meri a férfiak jó részét hódolnak e szokásoknak, természetesen, mint férfias tulajdonságokat szankcionálják.

A férfiak és a nők között éppen az a lényeges különbség, hogy amit a nők kívéni valót találnak a férfiak viselkedésén azt rendszerint a férfiak azzal mentik, hogy hát ez férfias tulajdonság. Viszont, amit a nőkön a férfi kifogásol az rendszerint mint bélyeg kerül erkölcsi közforgalomba és jaj annak a nőnek, aki erre ezt a bélyeget ráüti.

Na már most adva van egy érdekes eset. Debrecenben él egy férfi: neve Tiszafüredi Zoltán. Ez a férfi arról nevezetes, hogy nemrégén még nő volt és Kun Jolán volt a becsületes neve. Tragikus vagy szerencsés biológiai átváltozás folytán Kun Jolán urhölgyet be kellett szállítani a debreceni kórházba, ahol megoperálták és Kun Jolán urhölgy, mint Tiszafüredi Zoltán ur hagyta el a kórházat. Nem nagy csoda ez, nem is újszerű. Tudomány számíthat ilyen

esetet ismer, de érdekes, hogy az új társadalmi állapot milyen átváltozásokat idézett elő az egykori Kun Jolánon.

Az egykori Kun Jolán szelíd, szerény, csendes leányzó volt, az újjászületett Tiszafüredi Zoltán pedig csécsap izgága mindenbe belekötő, falurossza-fenegyerekké lett. Kun Jolánról alig hallottunk valamit azelőtt, illetőleg egyáltalán semmit, Tiszafüredi Zoltánról pedig nap-nap után megemlékeznek a magyarországi lapok botránykrónikái.

Legutóbbi esete koronát tett férfité való átváltozásának viharos tanulságaira. Egy debreceni korcsmáros hitelezési csalásért jelentette fel a férfit, hogy hol tanulta? Kell ezt tanulni? benne van a férfias erkölcsben, amit bizonyára elsajátított — és italozni kezdett. A korcsmáros nem akarta kiszolgálni. Tiszafüredi Zoltán erre kinyitotta a pénztárcáját, ahonnan két ezresbankkók kandikáltak ki. Hossza-

san és bőven tartott a muri, amíg fizetésre került a sor. Ekkor azonban kiderült, hogy Tiszafüredi Zoltánnak nincsen pénze. Sőt. Az is kiderült, hogy amit mulogatott és amit a korcsmáros ezresbankoknak nézett az nem ezresbank volt és nem kékhajú leányálom, hanem számológépdulák és számlák. A korcsmáros feljelentette Kun Jolán alias Tiszafüredi Zoltán „urhölgyet” hitelezési csalásért.

A tárgyaláson aztán bőven volt alkalmuk az ügyvédeknek vitaikozni arról, hogy mi a férfias és mi a nőies erkölcs. És hogy erkölcstelen-e Kun Jolán, ha férfi léte korcsmározik vagy nő léte hitelezési csalást követ el vagy sem. Mert mint tudjuk, nőkről van szó, egy kis csalást, (hogy a legenyhébbet mondjuk a nők kártyázását) meg szoktuk bocsátani. Egy kis hengegés a nőnek jól áll a férfinak nem. A kocsmázás viszont a férfinak áll jól és a nőnek nem.

A törvényszék Tiszafüredi

Ha a gyomor nem jó, nincs élet!

Az emberi szervezet egyik legfontosabb életfunkciója a jó emésztés, tehát nagyon fontos, hogy jól tudjunk enni és jól tudjunk emészteni, mert a természetes tápfelvételt semmivel a világon nem tudjuk pótolni. Tehát egészséges jó emésztés, normális bél-, epe-, vese- és májműködés szükséges ahhoz, hogy vérünk normális állapotát, szervezetünk egészséges működését fenntarthatassuk.

A világhírű amerikai GASTRO D. gyógyszer, amelynek kiváló hatásait már az egész tudományos világ elismeri és tekintélyes orvosok klinikákon alkalmazzák, — olyan elemeket tartalmaz, hogy 10—15 éves súlyos gyomor és bélbetegségekkel valamint vese, epe és májbajoknál kitűnő eredményeket értek el vele.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

Zoltánt ötven pengő pénzbírsággal sújtotta. Meg kell jegyeznünk, hogy a vádlott nem is jelent meg a tárgyaláson. Lehet, hogy a rég eltemetett Kun Jolán szégyelte magát benne. (fás.)

Mária özvegy királyné kihallgatáson fogadta ezrede egyik tisztjét

Mária anyakirályné ezidő szerint Meranban üdül. Öfelségénél, aki a Regina Maria nevű rosiro ezred parancsnoka, kihallgatáson jelentkezett Meranban Paulian főhadnagy, az ezred egyik tisztje és a kihallgatás folyamán merített benyomásait cikkben ismerteti. Öfelsége — írja beszámolójában Paulian főhadnagy — nővére, Hohenlohe-Laungenburg hercegasszony jelenlétében volt kegyes fogadni. Öfelsége kezsorítással jutalmazta hódolatteljes üdvözlésemet és első kérdése ez volt:

— Ön a mi hazánkból jön. Mi újság van még otthon? Olyan régen elutaztam már onnan...

Siettem azt válaszolni, hogy hazánkban mindenki jól érzi magát, kicsinyek és nagyok, gyermekek és öregek nagyon

sokat gondolnak Rá, kéri az Uristent, hogy adjon egészséget Neki. Elmondottam, hogy nálunk már tavasz van, zöldül a vidék és a természet virágpompába öltözött. Ezután ezredéről érdeklődött Öfelsége, a katonáiról, tisztjeiről. Megkért, hogy valamennyiüknek tolmácsoljam meleg üdvözlését. Amikor a lovakról beszélt, szomorú hangon jegyezte meg:

— Olyan régen nem lovagolhattam. Annakra fáj ez nekem...

Hazai gyártmányu edényben romániai buzát nyújtottam át Öfelségének, romániai földdel együtt és ekkor mosolyogva fordult nővérehez:

— Ime távol vagyok hazától és az én tisztem elhozta nekem hazám egyik sarkát.

Ugy láttam ekkor, hogy szeméből visszatükröződik a mi szántóföldeink képe, mezőink, hegyeink, vizeink, a mi hazánk... Öfelsége azután mindenkiről és mindenről érdeklődött, az időjárásról, a természetről, mindenki életéről.

Öfelsége olvasással, írással, pihenéssel és sétával tölti napjait Meranban. Amikor eltávoztam, a következő szavakkal búcsúzott el tőlem:

— Nagyon örültem, hogy láthattam önt, tisztjeim egyikét. Vigye el mindazoknak, akik gondolnak rám és fohászkodnak értem, szeretetemet kifejezését, vigye el üdvözlémet ezredemnek, amelyet én, a parancsnok annyira szeretnék viszontlátni...

Még mindig reng a föld Törökországban

Törökország keleti vidékein még mindig reng a föld. 18 faluban több mint 600 ház beomlott. A halálra rémült lakosság a szabad ég alatt tölti az

éjszakai. A közlekedési nehézségek miatt az inséges vidékek élelmezése nagy akadályokba ütközik.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok érkeztek
Steiner maradékoshoz
Calea Victoriei 3. az udvarban balra.

A TIRANAI ESKÜVŐ

Páratlan pompa közepette vezette oltárhoz az albán király a szépséges magyar grófkisasszonyt

Tiranából jelentik: Szerda délelőtt feltizenegy órakor végbement Zog király és Apponyi Geraldine esküvője. A szertartás megkezdése előtt az összes tiranai templomokban és mecsetekben zúgtak a harangok, a szertartás befejezését pedig 101 ágyulövés adta tudtul. A menyasszony uszályát Tirana két legszebb gyermeke vitte. Horthy magyar kormányzó nászajándéku négy hófehér paripát küldött.

Az esküvőről a következő helyszíni tudósítást közölhetjük:

Tirana, április 28. Az idegen amikor partraszáll a vadregényes durazzói öböl ragyogó Adriánján himbáló elegáns fehér hajóról, két Albániával találkozott. Az egyik cilinderet hord, elegáns zakettet, a legújabb divatu amerikai autóból száll ki, franciául és angolul köszönti az érkezőt.

A másik turbánja vagy fehér feze alól kiváncsian, de kissé elfogódottan nézi az érkezőt.

Az első Zog király haladó és feltörekvő Albániája, a másik a keleti tradíciók nevelkedett, poétikus és festői Albánia, amely néha beleszedül abba az elszánt és kemény tempóba, amit ez a felvilágosodott szellemű, elszánt, okos és ambiciózus király diktál.

Emeljünk kalapot mindkét Albánia előtt, mert a mult elmentéte csak jobban kidomborítja a mérföldes léptekkel haladó jelen és jövő diadalmas hódításait.

Nem az új Albánia hibája, ha király és a szépséges magyar kontesz házassága világszenzációvá növekedett, amire idetudul Európa és Amerika annyi előkelősége, aminek befogadására kicsiny, a hirtelen fejlődő város.

Ragyog a déli vakító napsugár a káprázatos felhőkkel koronázott kopár hegyek felett. Tülköl a sok autó a kanyargós hepe-hupás uccákon. Rakják a babérgirlandokat az ötméteres fakapuk fehér-piros színű, az albán sással diszitett diadalíveire, amelyek homlokzatán fekete betűkkel ragyog a sok üdvözlés: Nalt Madhni — Dícsőség Öfelségének! Rrofta Mbrretnesha — Éljen a királyné! Pales Auguste — Boldog legyen a Felséges Ur!

A magas kőfallal körülvett sárga kis kastélyban Zog király ebédel menyasszonyával.

Még nem Lakatos ur főztjét eszik, aki csak ma érkezett a reggeli hajóval. Lakatos ur, az Apponyi család hűséges fősz-

kácsa, e pillanatban Bullitt párisi amerikai nagykövet konyháját hagyta ott, hogy megfőzze a lakodalmi ebédet. Hozott magával

három kiló bamájpástétomot

Budapestről, de egyébként — franciás ebédet fog főzni Geraldine királynő és Zog király vendégeinek a lakodalmi napján. Még nem végleges az ünnepi ebéd menüje, ezt csak ma vagy holnap beszél meg majd Apponyi gróffal, a kis tündérkirálynő nevelőapa-nagy bácsijával. De alighanem lesz a pástétom mellett homár, amely Triesztből érkezik repülőgépen, lesz valódi bressei poulard és sajtokon, ritka déligyümölcsökön kívül — sz egy fagyalt specialitás, Lakatos mester büszkesége, csokoládé, eper, málna, narancs, kirsch izekből összeállítva, amelyet a szakácsmester a királynő nevére akar elkeresztelni.

A királyt méltóság és tiszteltettség távolság övezi. A palota kapuján csak a legszűkebb család tagjai léphetnek be és a király menyasszonya vagy a család intim barátai. A királyi menyasszony a királyi kastélytól néhány percnyi autótúra eső kis palotában lakik, itt fogadja a maga személyi vendégeit.

Megérkezett már a királyi asszony édesanyja is, második férje, Girault őrnagy és Geraldine hercegnő kedvenc kisöccse, Gyula gróf társaságában. Egy külön kis villában laknak.

De itt van már gróf Apponyi Antal is, akinek talán több gondja van, mint az albán külügy- és belügyminiszternek.

Azok a hírek, amelyek azt rebesgették, hogy gróf Apponyiból albán főudvarmester lesz, fantasztikus kitalálások. Még az sem befejezett tény, hogy a jövőben királynő meghitt barátnője, Teleki Katinka lesz-e az első udvarhölgy?

Gróf Apponyi hatásköre tártalan és kiszámíthatatlan. Mialatt az International hotelben „törzsszótára” mellett Teleki grófnő és néhány jóbarát társaságában az ebédjét fogyasztja,

tízszor is a telefonhoz hívják.

Mindenki hozzáfordul. Angol urak, norvég hölgyek, újságírók és konzuljelöltek ostromolják támogatásért, protekcióért. Ő gondoskodik, hogy a meghívott vendégek szobához, az újságírók információhoz juszanak. Egész nap autóban ül.

Ő gondol arra, hogy vezetőnek kellene küldeni a Pestről au-

tón érkező Pertis-cigánybanda elé, ő intézkedik a repülőgép ügyében, amely Rómából hozza báró Villányi magyar követet, akinek ez lesz első vizitje a jövődöbéli királynő. Ő hozott magyar udvari inas komornyikot Zogu királynak, a marcona Gustera-t, az Apponyi-család hűséges urasági inasát, aki ma még itt ebédel az előkelő Continental-szálloda éttermében Lakatos jövődöbéli főszakácsal, de délután már jelentkezik a palotában szolgáltatásra.

Nagy a forgalom a postán, amelynek néhány kis ablaka előtt a bocsoros hegyi lakók között elegáns külföldi dámák

Toalettek, nászajándékok, emlékpénz

Az izgalom boldog léza füti egész Tiranát. Hatvankilenc külföldi újságíró és fotóriporter vert szállást az albán fővárosban. A világsajtó képviselőinek nagyon jó ora van.

Az esküvői toalettek

Apponyi Geraldine grófnő menyasszonyi ruháját, a pompás Chanel-kreációt külön repülőgép hozta Párisból. A fehér gyöngyből összeállított simadereku, hosszúuszályu ruhaálmot a világhírű cég első direktisze hozta magával, aki majd az esküvői öltöztető szerepét is betölti az Uj-Tiranában épült hercegi kastélyban.

Az udvari szertartáshivatal is a legrészletesebben kidolgozta a királyi esküvő programját. Még azt is előírta, hogy a megjelent hölgyek esküvői ruhája sem fehér, sem fekete nem lehet, hanem minden hölgy hosszú ujjú, legfeljebb 20 centiméteres uszályu pasztelszínű ruhát köteles viselni fejdisszel. Rengeteg a dolga az albán főváros első női szabójának, a magyar Fenyves mesternek. Ő dolgozik a királyi hercegnőknek, a diplomáciai karhoz tartozó hölgyeknek, valamint több albán hölgyelőkelőségnek. Geraldine grófnőnek azt az estélyi ruháját is a magyar szalonban készítették, amelyet a királyi menyasszony vasárnap este viselt a jugoszláv követségen rendezett bálon. Szombaton este a királyi palotában volt nagy fogadás a kormány tagjai, az állami méltóságok, továbbá a katonai és polgári tisztviselők részvételével. Geraldine grófnő ezen a királyi fogadáson fehér estélyi ruhát viselt, fején csodálatos diadém ragyogott.

keresik poste restante leveleit, vagy turistaruhás újságírók küldözgetik hosszú tengerentuli telegramjaikat. Alaposan megterheltek a vonalak, mert külföldi telefonszolgálat nincs Albániából.

És természetesen minden lehető és lehetetlen fórumot ostromolják az egyre özönlő vendégek a kiváltságosoknak kijáró meghívóért, amelynek ime a szövege:

Öfelsége a Király parancsára, Seregi generális, — Öfelsége első szárnysegéde, abban a megtiszteltetésben részesül, hogy meghívja... Öfelsége az albán királynak és Apponyi Geraldine grófnőnek esküvőjére, amelyet a Palotában ünnepelnek április 27-én 10 óra 30 perckor.

A hölgyek nem kivágtat színes toalettben, kalap nélkül;

katonák disziformisban, rendjeleikkel;

civilek diszuniformisban, vagy frakkban, rendjeleikkel jelennek meg.

mert az albánok, akik a „Sas fiai” büszke címmel szeretik magukat kitüntetni, mindent elkövetnek, hogy róluk és országukról a legkezebb képzet kapja a világ.

A királyi esküvő emlékének megörökítésére emlékpénzeket is hoznak forgalomba és a királyi pár arcképével diszitett bélyegeket adnak ki.

Az albán szívek őszinte öröme a királyi esküvő. Az albán hadsereg a királyi nász alkalomával

arany diszkardot

ad hadurának. A királyi esküvője alkalmával „aggok házát” alapít a fővárosban, amelynek minden költségét ő fedezi, de nem feledkezik meg a fiataloktól sem. Elrendelte, hogy

minden albán város köteles 10 párt kiházasítani. A király maga 50 házassulandó párnak viseli gondját.

és ad minden párnak 500 lea királyi hozományt. 27-én a király házasságán kívül 150 új házasságot kötöttek Albániában.

Kisiparosok és kiskereskedők

részére az előírt 200 leaes taxa befizetéséhez szükséges deklaráció, valamint a pénzügyről bemutató JURNAL

és INVENTAR

könyvek kaphatók a PASZTOR EDE cégnél

Oradea, P. M. Viteazul 4. Tel. 2800

Mecsér András Bethlen István grófot támadta a magyar képviselőházban

Budapest, április 28. A magyar képviselőház együttes bizottsága folytatta a zsidójavaslat tárgyalását. A vitában Mecsér András szólalt fel és beszédében éles támadást intézett Bethlen István gróf ellen. Kijelentette, hogy Bethlen vagy lelkiismeretlen, vagy tudatlan.

— Azt, hogy lelkiismeretlen, nem merem feltételezni egy olyan nagy államférfiről, mint

Bethlen István — mondotta — tehát marad a másik konfúzió. a közgazdasági tudás teljes hiánya. Ezért a leghelyesebb napirendre térni Bethlen zord jóslatai felett.

Beszéde további részében kijelentette, hogy a külföldön tanuló zsidó egyetemi hallgatók pénzt csempésznek ki az országból s az utóbbi időben igen sok zsidó közgazdasági tekin-
tély is elhagyta az országot.

Jó utat kívánunk nekik s maradjanak csak kint — mondotta.

Mecsér beszéde alatt állandó zaj és vihar volt. Rassay Károly a beszéd befejezése után azt javasolta, hogy szószerint hozzák nyilvánosságra a beszéd szövegét, hadd legyen mi-ből okulnia az utókornak.

A javaslatot végül lényeges változtatások nélkül, részleteiben is elfogadta a bizottság.

Szeretőjével meggyilkoltatta férjét a csurgói major bérletjének felesége

Rémregényt leplezett le egy kisbéres Magyarországon

Budapest, április 28. Örkeny-ből jelentik, hogy Muhari János a közeli csurgói major földbérletje, az utóbbi időben rossz viszonyban élt 35 éves, feltűnően szép feleségével. A fiatalasszonynak ugyanis egy esztendő óta udvarolt Muralik István gazdálkodó, a közeli uradalom alkalmazottja. Ezért nagyon gyakoriak voltak a családi jelenetek Muhariéknál.

A napokban Muharié az illetékes községi hatóságoknál bejelentette, hogy férje, Muhari, revolverével szívenlőtte magát és nyomban meghalt. A községi elöljáróság megadta a temetési engedélyt és Muhari két nap múlva nagy részvét mellett eltemették. A következő napon egy kis béres jelent kezett a falusi csendőrségen és elmondotta, hogy Muhari meggyilkolták. A hatóságok

elrendelték a holttest exhumálását, amelynek során megállapítást nyert, hogy tényleg gyilkosság történt.

Megindították a vizsgálatot és Muralik beismerő vallomást tett. Beismerte, hogy az asszony felbujtására gyilkolta meg a féltékenykedő férjét. A csendőrség Muralikot, Muhariét és ennek felnőtt leányát letartóztatta.

Letartóztatták az acási aljegyzőt, aki meg akarta vesztegetni Salajmegye prefektusát

Zálaú, április 28. Paul Jacobas, Acás község aljegyzője levelet írt Petrescu ezredesnek, Salajmegye prefektusának és 40 ezer leit ígért arra az esetre, ha jegyzővé léptetik elő. A prefektus a levél elolvasása után azonnal parancsot adott az acási csendőrőrsnek, hogy tartóztassák le az aljegyzőt, akit étkisérték a cluji hadbírószágra. Egyidejűleg a prefektus azonnal felfüggesztette állásától

Mandel a Népszövetség elé akarja vinni a Német országgal szomszédos államok biztonságának kérdését

London, április 28. Az angol alsóházban Mandel liberális képviselő interpellációt jegyzett be arról a kérdésről, hogy Chamberlain miniszterelnök nem látná-e helyesnek, hogy a Népszövetség elé terjessze a béke további fenntartásának kérdését a Németországgal szomszédos államokban, Dániában, Csehszlovákiában, Belgiumban, Magyarországon és más, Németország közelében levő államokban, ahol Németország politikája a lakosság széles rétegeiben nyugtalanságot keltett. Mandel arra fogja kérni az angol kormányt, hogy ebben a tekintetben közvetlen lépéseket tegyen a német kormánynál.

Fekete-fehér rémregény

Elrabolták a néger férjtől fehérfeleségét

Newyork, április 28. Egy dúsgazdag newyorki család egyetlen leánya Newyork négernegyedében, Harlemben megismerkedett egy mulatóhely néger tulajdonosával. A fiatal néger olyan hatással volt a milliomosleányra, hogy egy hét múlva megszökött vele. A kétségbeesett család magán-detektíveket bízott meg a leány felkutatásával s azok megállapították, hogy a milliomosleány a csikágói négernegyedben együtt él a harlemi mulatóhelytulajdonossal. Megállapították azt is, hogy szökésük után titokban házasságot kötöttek. Az események most már drámai gyorsasággal követték egymást. — Amikor a milliomosleány egyedül tartózkodott otthonában, megjelent két ismeretlen

férfi, a leányt elkábították és a ház előtt váró mentőkocsiba vitték, amely nyomban megindult a repülőtér felé. A csikágói repülőtér parancsnoksága gyanusnak találta az esetet és nem adott engedélyt a magánrepülőgépnak a felszállásra. A két ismeretlen férfi erre parancsot adott a sofőrnek, hogy Csikágó egyik külvárosának vasuti állomásához hajtsen. A legközelebbi expresszt feltartóztatták és a leányt, aki még mindig a kábítószert hatása alatt volt, elhelyezték egy hálókocsiba. A newyorki újságírók valahogy neszét vették a szöktetésnek és a pályaudvaron már csoportosan várták a vonat megérkezését. Nagy volt a kiábrándulásuk, amikor kiderült, hogy a két férfi az elkábított

leánnyal utközben valahol kiszállt és azóta nyomtalanul eltűnt. A néger férj panaszt emelt a csikágói rendőrségen,

Megjelent

GÁL ZOLTÁN

nyelvpedagógus szerkesztésében a

6000 SZAVAS

ROMÁN—MAGYAR
MAGYAR—ROMÁN

KEZISZÓTAR

egy kötetben

Ára 25 Lei

Kapható a „Friss Ujság” és „Magyarság” minden árusítójánál és az összes könyvkereskedésekben

Videki rendeléseket az összeg, valamint 5 lei portóköltség előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk. A pénz es tleg bélyegben is beküldhető.

LA GUARDIA

lesz az amerikai elnökválasztáson a progresszív pártok jelöltje

NEWYORK, április 28. A demokrata párt Wichita Fallsban (Texas állam), tartott nagygyűlésen a kormányzó kijelentette, hogy a legközelebbi elnökválasztásokon is Guardia newyorki polgármester lesz a progresszív pártok jelöltje.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök levelet kapott 16 közismert üzletembertől, akik támogatást ígérnek neki programja megvalósításához.

Napcsaldal

Törvény az alku ellen

Törökországban törvényt készülnék hozni az alku ellen. A kereskedők és piaci árusok csak szabott áron árusíthatnak. Aki a törvényt megszegi, nem csak pénz, — de fogházbüntetésben is részesül.

Ez a hír így egymagában nem sokat mond. Kemal Atatürk modernizálja a török birodalmat. A hölgyekről levette a fátylat, megszüntette a háremeket, de — a jelek szerint — még nem tudta Konsztantinápoly szűk sikátoraiból eltüntetni a nagyhangú, ordító, vevőket becipelő árusokat. Kemál és a törökök dolga.

Minket azért érdekelhet az egész dolog, mert az egyik fővárosi lap, amely a fenti hírt regisztrálja, azt a javaslatot terjeszti a kormány elé, hogy az alku elleni törvényt vezessék be Romániában. Eddig ugyanis arra kötelezték a kereskedőket, hogy árait függeszték ki. A kifüggesztett áraknál drágábban nem lehet eladni, de ha az alku-törvény életbe lépne: olcsóbban sem. Becsuknáknak nem csak a kereskedőt, aki engedne az árból, hanem a vevőt is, aki drágálná az árucikkeket.

A vevő egyszerűen belép a boltba. Nem szólhat egy szót sem. Rámutat az árura. A kereskedő, vagy segédje leszedi a polcra a kért árucikket, mire a vevő tárcájába nyúl, előveszi a kifüggesztett árnak megfelelő pénzt, fizet és távozik...

Igy lenne, ha az alku-törvényt bevezetnék. De — különösen a piacon — véleményünk szerint nehéz lenne az új rendszer bevezetése. Ezért már előre látjuk, hogy alku-tolvajnyelv fog kialakulni. Valahogy ilyenformán:

Háziasszony: Hogy adja ezt a pár tojást?

Kofa: Négy lei.

Háziasszony: Hogy van... a kedves férj? (Ami ezt jelenti: Hogy van... pofája ennyit kéri?)

Kofa: Köszönöm, a múlt hét csütörtökjén majdnem egész nap józan volt. (A csütörtök annyit jelent, hogy hiábavaló minden kísérlet.)

Háziasszony: Hát a fia nincs már sárgaságban? (Ez azt jelenti, hogy a tojás sárgája — a tojás fele, tehát a tojás ára is lehet a fele.)

Kofa: A sárgaságból már gyógyult, de tegnap összeverekedett az iskolában és kiütöttek egy zápfogát. (Ez azt jelenti, hogy fele-áron csak zápfogást lehet kapni.)

Háziasszony: Hogy tehát a tojás darabja?

Kofa: (aki most már látja, hogy valamit engednie kell) Mondottam már: egy pár négy lei, egy darab 1 lei 50 bani.

Öngyilkos lett, mert elhagyták a gyermekei

Salonta, április 27. Lakatos Mihály 77 éves lakatos, aki utolsó éveit a salontai aggok menházában élte le, megrendítő módon véget vetett az életének: az éjszaka folyamán borotvával felvágta mindkét karján az ereket és meghalt.

A szerencsétlen sorsu férfi 1861-ben született Salontan. Lakatos mesterséget tanult és általánosan ismert jómódu lakatos mester volt Salontan. — Két gyermeke is van, a gyermekei azonban nem gondoskodtak róla és három évvel

ezelőtt az aggok menházába került.

Az aggmenházi öngyilkosságról értesítették a hatóságokat. Megállapították, hogy az öngyilkosságot a gondnoktól elcsent borotvával követte el. Az öngyilkosságról értesítették az öreg gyermekeit is.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jeligével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 úrb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurrenciától félrevezetni

ÁLLÁS

Biciklizni tudó fiatal kifutó fiú felvétetik. Cim a kiadóban.

Belfir-i „Hangya” szövetkezet június 1-re bolt- és kocsmá kezelőt keres. Javadalmazás: lakás, 1200 lei fajárandóság, 70 liter petroleum, 300 lei havi fizetés, 5 százalék vegyes és 1 százalék monopol után. — Kaució 20.000 lei. Jelentkezések az igazgatóságnál. Belfir, jud. Bihor. 1714

Perfektül főzni tudó minden szakácsnét keres 15-ére, esetleg előbbre is kis család. Családiás elbáns, jó fizetés. Cim a kiadóban. 1732

Mindenes főzőnő kis családhoz azonnalra felvétetik. Steiner, Str. Alexandri 44. emelet. 1724

Wertheim-

pénzkazettát

készít

STERN mechanikus
Oradea, Avram Iancu-u. 18.

Kerestetik nagyon jó helyre, déli egyig, csakis fürge, nagyon ügyes, értelmes leányka kifutónak jó fizetéssel. Cim: Közkórház előtti ujságbódében 1743

Urileány, elmentve vidékre gyermek mellé gondozónőnek. Levelet „Szeretem a gyereket” jelíggel a kiadóba. 1741

Intelligens házvezetőnő elhelyezkedne idősebb urhoz vidékre is. Cim a kiadóban. 1740

Bejárónő felvétetik Orbánné, Str. Ciorogariu 17/a. 1739

Tanuló fiú és tanuló leány felvétetik női szabószághoz. Str. Ciorogariu 7. Banyik. 1738

Románul tudó leány felvétetik. Kandel kézimunka üzlet, Sas-passage. 1735

Fiatalkövéssegédet keresek azonnalra. Cim: Boros János kovács, Ginta. 1736

Bőrvágó szabászt és egy gyakorlott tűzőnőt felvesz Muhary Avram Iancu 9. 1737

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 4-es Hoffer cséplő, 10-es MAV kazán. Str. Mine-lor 60. Oradea. 1717

Eladó ház, továbbá fél hold szőlő, közel a fűtőházhoz. Calea Suisului 40. 1742

LAKÁS

Kétszobás lakást központhoz közel keresek május 1-re. Cimet a kiadóba kérek. 1520

Kiadó májusra 3 szobás szép uccaimodern lakás, Avram Iancu 11. 1711

SPORT

Készül Románia válogatottja

5 „bérelt” hely van már a válogatottban

A válogató bizottság mai ülése elé általános várakozással tekintenek. A válogatás ez alkalommal rendkívüli fontossággal bír, mert ez a csapat fogja majd képviselni színeinket a párisi világbajnokságokon. A sportlapok biztos forrásból származó értesülés alapján jelentik, hogy a válogatott csapat törzse, már készen áll. A válogató bizottság három kapus között választ. A jelöltek: David, Pavlovics és Szadovszky. Mint bekke: Burger, Albu, Sfera és Felecan jönnek számításba. A halvesorból egyetlen játékos helye biztos: Juhász. A másik két helyre — Vintila és Rafinszky gyengébb formája miatt — Beffa (ha játszhat) Barbulescu, illetve Szaniszló

és Brandabura jöhetnek számításba. A csatársorból Bodola és Bindea biztos válogatottak. Szóba jöhet Barátky, — bár neki gyenge a kondíciója. — A többi helyre Gica Popescu, Jordache, Kovács, Pop III., Marcu, Tierjung és Kocsis.

Két évre ítélték Cramm német teniszbajnokot

Berlini hírek szerint von Crammot kétévi elzárással büntették azok miatt a vétsegek miatt, amelyeket állítólag a német teniszcsapat ausztráliai kirándulása alatt követett el.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA